

**UCHWAŁA NR /21
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO**

z dnia 2021 r.

**w sprawie nadania śp. Pani Izabeli Dzieduszyckiej Odznaki Honorowej
„Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”.**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 poz. 1668 ze zm.), § 13 pkt 22 Statutu Województwa Podkarpackiego, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr X/103/99 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 września 1999r. w sprawie uchwalenia Statutu Województwa Podkarpackiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z 1999 r. Nr 28, poz. 1247, z 2002 r. Nr 54, poz. 1101, z 2008 r. Nr 55, poz. 1449, z 2019 r., poz. 2676) oraz § 3 pkt. 1 i § 7 ust. 1 Uchwały Nr VII/143/15 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”, ustalenia jej wzoru, zasad i trybu nadawania oraz sposobu noszenia,

**Sejmik Województwa Podkarpackiego
uchwala, co następuje:**

§ 1

Nadaje się pośmiertnie **Pani Izabeli Dzieduszyckiej** Odznakę Honorową „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Podkarpackiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE:

Kapituła Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” na posiedzeniu w dniu 8 lutego 2021 roku zaopiniowała pozytywnie wniosek Marszałka Województwa Podkarpackiego o nadanie pośmiertnie Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” śp. Pani Izabeli Dzieduszyckiej.

Izabela Maria Dzieduszycka urodziła się 16 lipca 1928 roku w Poznaniu, natomiast zmarła 25 grudnia 2020 r. w Warszawie. Jej ciało zostało złożone w krypcie rodowej w Zarzeczcu 2 stycznia 2021 roku. Działaczka społeczna i katolicka, założycielka i prezes stowarzyszenia Przymierze Rodzin. Inicjatorka i wieloletnia przewodnicząca Związku Rodowego Dzieduszyckich herbu Sas, inicjatorka powstania Muzeum Dzieduszyckich w Zarzeczcu.

Dzieciństwo spędziła w rodzinnym majątku w Niechłodzie (Wielkopolska). W roku 1939 z matką i pięciorgiem rodzeństwa została wysiedlona przez Niemców z rodzinnego majątku. W czasie drugiej wojny światowej uczęszczała na tajne komplety, gdzie poszerzała swoje nauczanie i wiedzę. Izabela Dzieduszycka należała do Narodowych Sił Zbrojnych, a następnie Armii Krajowej, gdzie działała jako łączniczka o pseudonimie „Kazia”. Do rodzinnego majątku wróciła w marcu 1945 roku, a w kwietniu ponownie rodzina została wysiedlona, tym razem przez władze komunistyczne. Kolejno zamieszkała w Lesznie, gdzie w 1946 roku zdała maturę, a następnie rozpoczęła studia na Akademii Handlowej w Poznaniu, którą ukończyła egzaminem magisterskim w 1952 roku. Od roku 1949 pracowała w przemyśle okrętowym, najpierw w Gdańsku, a następnie w Warszawie. W 1966 roku Izabela Dzieduszycka rozpoczęła pracę w Ministerstwie Przemysłu Ciężkiego, gdzie awansowała do stanowiska głównego specjalisty ds. przemysłu okrętowego. Opracowała w tym czasie publikacje branżowe wydawane przez gdańską Pracownię Rozwoju Metod Projektowania „Promor”: *Podstawowe założenia polityki OECD w stosunku do przemysłu okrętowego* (1975) i *Protekcjonizm przemysłu okrętowego we Francji* (1976). Na początku lat 80-tych ubiegłego stulecia wstąpiła do „Solidarności”. W grudniu 1981 roku została zwolniona z zajmowanego stanowiska, za swoją przynależność do NSZZ „Solidarność”.

Izabela Dzieduszycka wraz z członkami zdelegalizowanego przez władze komunistyczne Klubu Inteligencji Katolickiej, we współpracy z Prymasowskim Komitetem Pomocy Represjonowanym, przy Kościele św. Marcina i Duszpasterstwem Ludzi pracy zaczęła od 1983 roku organizować obozy dla dzieci osób represjonowanych. Po przemianach ustrojowych działalność ta została sformalizowana – stowarzyszenie uzyskało osobowość prawną pod nazwą Przymierze Rodzin, które za zgodą Konferencji Episkopatu Polski zaczęło działać w całym kraju.

Od 1938 roku Izabela Dzieduszycka związana była z tenisem stołowym, treningi w YMCE Poznań doprowadziły ją do zdobycia tytułu indywidualnej mistrzyni Polski seniorek (Lublin 1949), a rok później w Radomiu powtórzyła ten sam wynik, złoty medal w grze pojedynczej i brąz w drużynie (Stal Gdańsk).

Izabela Dzieduszycka była silnie związana z województwem podkarpackim, gdzie rodzina Dzieduszyckich żyła i wywierała wpływ na strefę kultury, edukacji, rzemiosła i sztuki ludowej. Dzięki jej zaangażowaniu powołano do życia Muzeum Dzieduszyckich w Zarzeczu. W lutym 2007 roku Gmina Zarzecze, Powiat Jarosławski i Związek Rodowy Dzieduszyckich herbu Sas powołali do życia Muzeum im. Dzieduszyckich, jako oddział Muzeum w Jarosławiu. Jednym z sygnatariuszy była właśnie Izabela Dzieduszycka, której motywacja i argumenty stały się udziałem pozostałych stron. Pani Dzieduszycka była pomysłodawczynią całego projektu, jego *spiritus movens*. Wierząc w zasadę *pro publico bono* i rezygnując z dochodzenia praw własności, podjęła rozmowy z władzami samorządowymi o przekazaniu dawnego majątku Dzieduszyckich w Zarzeczu na potrzeby placówki muzealnej. Chwalebne i bogate dziedzictwo przodków zostało zatem udostępnione na rzecz wzbogacenia i rozwoju społeczności regionu, a także umożliwiło budowanie podstaw edukacji historyczno-społecznej. Co więcej, śp. Izabela Dzieduszycka była nadal aktywnie zaangażowana w rozwój instytucji muzeum. Wszelkie działania, otwartość i prospołeczna postawa, zasługują na ogromny szacunek i wdzięczność.

Muzeum powstało w 2008 roku, znajdują się tam liczne eksponaty, pamiątki, a także portrety, które nawiązują do bogatej historii rodu Dzieduszyckich. Izabela Dzieduszycka dążyła do tego, aby placówka była miejscem promującym dziedzictwo kulturowe i patriotyczne. Dzięki jej działaniom Zespół Pałacowo – Parkowy w Zarzeczu stał się miejscem spotkań międzynarodowych, promujących nie tylko Zarzecze, ale całe województwo podkarpackie.

Misja Muzeum Dzieduszyckich, wyrażona poprzez ekspozycję oraz działalność edukacyjną, kontynuuje tradycję zasłużonego Rodu Dzieduszyckich i propaguje postawy patriotyczne, mecenat kulturalno-naukowy, prezentuje relacje dworu z ludnością wiejską, rekonstruuje życie codzienne rodziny ziemiańskiej, a co niezwykle istotne w kontekście regionu, działa na rzecz dobrych stosunków polsko-ukraińskich. Wszystkie te elementy składają się zaś na proces budowania edukacji obywatelskiej, która służy zarówno podtrzymaniu uznanych przez pokolenia wzorców kulturowych, jak i kształtowaniu, czy pobudzaniu potrzeby tworzenia podwalin nowych aktywności społecznych. Publiczny wymiar działalności Muzeum Dzieduszyckich odnaleźć można również w procesie angażowania lokalnej wspólnoty w jego działania i pobudzaniu rozwoju społeczno-ekonomicznego regionu w jego mikroskali. Jest to niezwykle istotna rola instytucji kultury, której zadaniem jest nie tylko prezentowanie historii, edukowanie, ale także właśnie angażowanie potencjału społecznego i wpływanie na jego rozwój. Muzeum w Zarzeczu zatem jest interesującym miejscem na mapie Polski i jej domów historycznych. To właśnie instytucje takie jak Muzeum Dzieduszyckich są miejscem spotkań publiczności z historią ukazywaną w wymiarze lokalnym. Pozwala na bliższe, spojrzenie na dziedzictwo kulturowe, losy poszczególnych postaci związanych z regionem i ich dokonań, stając się podstawą dla budowania współczesnych postaw obywatelskich.

Śp. Izabela Dzieduszycka w swych działaniach wspierała również zdolną młodzież z województwa podkarpackiego w podejmowaniu studiów na uczelniach w Warszawie, dbała o jej rozwój poprzez, m. in. kontakt z kulturą czy też z ludźmi

zasłużonymi dla kultury. Jako Stowarzyszenie Związek Rodowy Dzieduszyckich herbu Sas włączają się oni od przeszło 20 lat w działania na rzecz bliźniego, ojczyzny i społeczności Podkarpacia. Izabela Dzieduszycka przez ponad 10 lat przewodziła rodzinnym projektom, a przede wszystkim potrafiła przekazać swój zapał innym członkom rodziny. Za działalność społeczną została uhonorowana wieloma odznaczeniami, takimi jak:

1. Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2011),
2. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2006),
3. Złotym Krzyżem Zasługi,
4. Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2007),
5. Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2010),
6. Krzyżem Pro Ecclesia et Pontifice (2004),
7. Nagrodą Polcul Foundation (1995).

Jej zaangażowanie zasługuje na najwyższe uznanie i wdzięczność od całego Podkarpacia.